

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА
НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА НИШ
ЗА 2023. ГОДИНУ

Директор
Спасоје Ж. Миловановић

План припремили:

Марија Игњатовић, помоћник директора, Миљана Ненадов, шеф маркетинга и продукције, Дејан Митић, технички директор, Вања Крстић Ранђеловић, руководилац основне организационе јединице – рачуноводствени послови, Лидија Милосављевић, секретар позоришта, Даниела Ивановић, програмски организатор, Наташа Илић, лектор.

На основу члана 44. став 1. тачка 5) Закона о култури ("Сл.гласник РС"бр.72/09,13/17,30/16-испр.,6/20, 47/21, 78/21), члана 15. став 1. ачка 5. Одлуке о оснивању Народног позоришта Ниш (Службени лист Града Ниша, број 2/11-пречишћен текст. 115/16. 99/20 и 85/21) и чл. 38. Статута Народног позоришта Ниш, Управни одбор Народног позоришта Ниш, на седници одржаној дана 16.12.2023. године, доноси

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА НИШ ЗА 2023. ГОДИНУ

1. Народно позориште Ниш у 2022. године

Народно позориште Ниш је завршило календарску 2022. и јубиларну 135. годину постојања и рада, са изведених 96 програма на матичној сцени: 8 премијера, 12 гостовања других позоришта на сцени Народног позоришта, одиграних 57 репризних представа и 19 осталих програма (4 академије, 2 вечери поезије, 2 промоције филмова, 2 новогодишње представе, 4 концерта, 5 пlesних студија). Такође, организован је и реализован 3. Фестивал позоришта и драме Балканског културног простора „Театар на раскршћу“, на којем је учествовало 6 представа у такмичарском програму, 1 представа приликом свечаног отварања Фестивала, 1 у част награђених и 10 пратећих програма. Народно позориште Ниш је гостовало 22 пута у другим градовима у земљи и иностранству (Бугарска, Румунија, Северна Македонија, Црна Гора) и учествовало на 11 фестивала и освојило 7 награда.

Заједно са позориштима из Литваније, Летоније, Русије, Польске, Португалије, Румуније, Северне Македоније, Бугарске, настављен је рад на конституисању театрске асоцијације "7+". Народно позориште Ниш је постало члан позоришне мреже Регионалних позоришних фестивала.

30 чланова/чланица глумачког ансамбла Народног позоришта Ниш у 2022. било је ангажовано као гостујући глумац/глумица, организатор, продуцент и/или технички сарадник у раду на представама других позоришта, снимању филмова и ТВ серија, манифестација, фестивала итд.

На челу Заједнице професионалних позоришта Србије као председник је, за други мандат, поново изабран директор Народног позоришта Ниш. Ови подаци говоре да је ансамбл Народног позоришта Ниш признат од стручне јавности.

Приближно 50.000 гледалаца је присуствовало представама и програмима нишког театра.

Народно позориште Ниш је наставило са пословима усаглашавања правних аката, припрему планова и програма, наставак дигитализације, уређивање сценског и канцеларијског простора, фундуса, замену кровног покривача и комплетно сређивање радионице. Током 2022. у потпуности је завршена уградња новог видео-надзора, добијена су два возила, по одлуци владе Републике Србије, од Управе царине: путничко и лако теретно возило. Захваљујући ангажовању градоначелнице Ниша, позориште је купило и теретно возило (камион). Започети су радови на изградњи Мале сцене Народног позоришта Ниш.

Овоме треба приодати ванредну подршку и више него успешно остварене сарадње са свим установама културе, основним и средњим школама и јавним установама Града Ниша, позориштима Србије и региона, Министарством културе, Министарством

информисања, Министарством за јавна улагања, те амбасадама Румуније, Бугарске, Северне Македоније, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Јапана, Мађарске, Канаде, Португалије, Литваније, Летоније, Турске, Русије, Француске, Чешке, Ирана и Америке.

Народно позориште Ниш је указом председника Републике Србије, од 11. фебруара 2022, одликовано Сретењским оредном првог степена „за нарочите заслуге за Републику Србију и њене грађане у области културе“.

2. Правно-формално функционисање Народног позоришта Ниш

- Народно позориште Ниш је основано 1887.
- Народно позориште Ниш, као установа културе града Ниша, има не само градски већ и национални значај и симбол је развоја како позоришне уметности у Нишу тако и саме државе Србије.
- Делатност позоришта је дефинисана Статутом Позоришта у члану 17. И то: „Делатност Позоришта разврстава се према јединственој класификацији делатности у групу Делатност Позоришта: извођачка уметност. Шифра претежне делатности је: 9001 Извођачка уметност.
- У опис делатности Народног позоришта Ниш, спада извођење позоришних, балетских и фолклорних представа, концерата и других врста сценских уметности, делатност група, друштава, оркестара и бендова, делатност слободних уметника као што су: глумци, диригенти, музичари, писци, предавачи, спикери, сликари, скулптори, аниматори и др., што значи да Народно позориште Ниш своје просторе може да изнајмљује или уступа за извођење позоришних представа и друге културно-уметничке садржаје. Народно позориште Ниш отуда уступа и изнајмљује просторе и у друге комерцијалне сврхе – за разне врсте концерата, извођење позоришних представа, као и политичким странкама за конвенције, привредним субјектима за свечане и радне скупове, телевизијским станицама за снимање емисија и шоу-програма.
- Функционисање Позоришта утврђено је Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова Народног позоришта Ниш.
- Уметничка делатност Позоришта почива на начелу слободе уметничког стваралаштва.
- Народно позориште Ниш негује и издавачку делатност.
- Народно позориште Ниш је самостални правни субјект, на којег се примењују закони: о култури, о јавним службама, о ауторским и сродним правима, о јавним набавкама, о раду, о службеној употреби језика и писама, о приступу информацијама од јавног значаја, о облигационим односима, о државним и другим празницима у Републици Србији, о здравственој заштити, о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, о безбедности и здрављу на раду и подзаконска акта којима се ближе уређује рад и безбедност и здравље на раду, о спречавању злостављања на раду, о заштити становништва од изложености дуванској диму, о пензијском и инвалидском осигурању, о здравственом осигурању, о заштити од пожара, те Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плате запослених у јавним службама, као и читав низ уредби Владе Републике Србије и прописа Града Ниша, као оснивача.
- Свака од наведених делатности, законски оквири и театрска искуства заједно заокружује свеукупну слику Народног позоришта Ниш које комуницира с публиком на

многим плановима, води рачуна о њој и на сваки начин покушава да јој предочи своју мисију и визију.

3. Мисија и визија Позоришта

- Народно позоришта Ниш ће, као и до сада, бити отворено за све оне идеје и уметнике/уметнице који доприносе повезивању различитости, подстичу на размишљање о поштовању других, промовишу позитивне вредности и етикетирају недостатке савременог друштва, полемишу са прошлоСрбију и садашњошћу у циљу стварања боље будућности и трајних вредности од значаја за град Ниш и државу Србију.
- Са овако формулисаним мисијом најтешње је повезана и визија Позоришта, које својом репертоарском, кадровском и развојном политиком непрестано мора да држи корак с уметничким, организационим и техничко-технолошким условима карактеристичним за најразвијеније светске театре.

4. Стратегија рада Позоришта у 2023. години

Стратегија рада Народног позоришта Ниш у 2023. заснива се на достигнућима претходних периода и може се посматрати као природни наставак.

- стабилна и препознатљива репертоарска политика, посебно у контексту препознавања значаја и величине Народног позоришта Ниш и града Ниша;
- одабир премијерних наслова у односу на увид недостајућих наслова у позориштима Србије и најближег региона;
- сарадња са најзначајнијим уметницима свих генерација Србије и света;
- модернизација техничке опреме и просторија;
- позориште доступно свим социјално-економским структурама, свимљубитељима и познаваоцима позоришне уметности не само града, већ и државе Србије и региона;
- наставак рада позоришног фестивала балканског културног простора „Театар на раскршћу“;
- елиминисање програма који не постижу предвиђене циљеве или то чине уз трошкове који су неприхватљиви;
- стална едукација запослених и обнављање ансамбла;
- наставак интезивне сарадње са свим институцијама у култури града као и организовано повезивање позоришта, школа, факултета и масовних медија;
- сарадња са позориштима у Србији, региону и свету, културним центрима других земаља и српским културним удружењима у иностранству;
- повезивање Позоришта са европском театрарском мрежама;
- учествовање на националним и међународним фестивалима;
- интезивирање пропаганде и маркетинга и ширење културолошког дејства;
- стално обавештавање заинтересоване јавности и анимирање и претварање незаинтересоване публике у сталне конзументе;
- учешће на конкурсима из области културе;

- проналажење додатних извора прихода развијањем специфичног облика "партнерства" између Позоришта и приватног сектора;
- развијање свих видова самофинансирања ради остваривања што већег самосталног прихода Позоришта;

5. Очекивани резултати рада Позоришта у 2023. години

- Репертоар са 30 играјућих наслова;
- 130 одиграних представа у продукцији Позоришта на домаћој сцени и на гостовањима;
- 40 гостујућих представа из Србије и иностранства;
- 32 друга програма (књижевне вечери, академије, трибине итд.);
- 9 премијера (6 самосталних и 3 копродукције)
- организовање четвртог фестивала позоришта балканског културног простора „Театар на раскршћу“;
- чланство Позоришта у међународним театрским мрежама;
- константна присутност у медијској јавности;
- већи број едукативних садржаја за запослене.
- увећање социјалног ефекта;
- увећање сопственог прихода;
- повећан број гледалаца;
- повећана заинтересованост ђака виших разреда основне школе, средњошколаца и студената;

6. Репертоарска политика

Репертоарска политика се не мења у односу на претходни период и заснива се на игрању како класичне домаће и стране литературе тако и савременог домаћег и страног текста и предложака за различите врсте сценског извођења, са свешћу да је позоришни чин друштвени догађај и да као такав подразумева проспекцију будућности, предвиђа будућност, реакцију.

a. Принципи репертоарске политike

Принципи репертоарске политike се не мењају у односу на претходне периоде:

- Репертоарска политика и план стварају се усаглашавањем посебности ансамбла и стратегијом развоја културе Ниша и Србије.
- У 2023. години Позориште ће завршити сезону 2022/23. под насловом (слоганом) „Не/Промењено“ и започети нову под слоганом „Драма савремености“. Позориште, наиме, од почетка сезоне 2018/19. (септембра 2018) сваку наредну сезону игра под јасно одређеним насловом (слоганом), који, као својеврсна црвена нит, повезује представе и тематски обликује препознати друштвени проблем. Истовремено, слоган сезоне одређује посебност у односу на остала позоришта и представља ванредну маркетингшку могућност у промовисању Позоришта.

- Одлука о уврштавању дела у репертоарски план заснива се на јасним уметничким и економским интересима Позоришта.
- Наслови премијера и сарадници планирају се до две сезоне унапред. Ово је неопходан услов стабилизације сваке институције и друштва, посебно у економски сиромашним временима, где је потребно да се утрошак сваког динара благовремено испланира.
- Праћење интереса публике.
- Позориште на основу одабраног слогана бира редитеље, и са њима у сарадњи одабира наслове драма и спољне сараднике.
- Поред наведених принципа, у одабиру наслова води се рачуна о насловима који недостају у постојећем репертоару Позоришта али и позориштима Србије и региона, о подједнакој заступљености домаће и стране литературе, о неговању драматизација, могућој подели, и пре свега о доказаном квалитету сваког од предложених наслова и сарадника.
- Максимално коришћење спољних сарадника на представама, пре свега младих стваралаца из Ниша, којима се даје прилика да прве професионалне кораке направе на сцени Народног позоришта Ниш

6. Репертоар премијера Позоришта

1. **Сан о завичају**, текст: Иван Велисављевић, режија: Милан Нешковић, Премијера 11. март 2023., на Дан Народног позоришта Ниш.

Савремена драма о животу у Србији, о одласку у свет и повратку у завичај, о одумирању друштва ван градских средина, где преовладава тотална дезоријентација.

Леп, богат и паметан, Константин се из Америке враћа у завичај – међу вршњаке са којима је одрастао, запуштене и опчињене кафаном, алкохолом, блудом и – песмама Шабана Бајрамовића, Шабана Шаулића...

Прича је смештена у шабачко село Владимирци, где осим кафане ништа друго не ради, где докони момци од јутра до сутра спредају епове о свом идолу – Шабану. Кафана у Владимирцима је више од дневног свратишта, она је сврха постојања а Шабан Шаулић, икона младих.

Константин се и сам, иако навикнут на лагоде белог света, лако утапа у жабокречину и сивило српског друштва данас.

По речима аутора, ово је нека врста кошмарног реализма. Тема одисејевског повратка у завичај, која је антички мотив, стављена је у крајње реалистичке и експресионистичке околности и тумачена кроз призму политичког театра.

2. **СЕМЕ** – текст: Мирољуб Рики Недовић, режија: Јовица Павић

Радња многоструко награђивање драме Семе смештена је на сам почетак Другог светског рата. Прича прати трагичну судбину јунака, истовремено се бавећи српским менталитетом, обичајима и стереотипним поимањем проблема који често ни до данас није превазиђен – бездетством, односно „јаловошћу“.

Када богаташки син јединац, мучен немањем порода, одлучи да се као добровољац пријави у рат, ни не слути да ће то што је помогао једној жени при порођају бити окидач за низ трагичних догађаја, који се завршавају многобројним убиствима. Замршено клупко испреплетаних судбина се одмотава, и како сам аутор каже на крају, „Поубијасмо се, а рат још није ни почeo!“.

3. *Мајстор и Маргарита*, по истоименом роману Михаила Булгакова, режија: Владимир Гурфинкел

Тридесетих година прошлог века у Москву стиже ђаво. Убрзо по доласку, овај неочекивани посетилац са својим помоћницима, међу којима су и један мачор који говори и прелепа вештица, уноси пометњу код Московљана који одбијају да верују како у Бога тако и у ђавола. У међувремену, Мајстор, аутор необјављеног рукописа о Исусу Христу и Понтију Пилату, очајан лежи у психијатријској болници. Њему одана Маргарита толико га воли да је зарад њега спремна да ђаволу прода душу. По много чему јединствен у руској књижевности, овај роман обилује хумором и филозофском дубином. Због цензуре и алузија на Стаљинову диктатуру је ово врхунско дело Михаила Булгакова у целости објављено безмало три деценије после пишчеве смрти. Данас је осведочено благо светске књижевности.

4. *Декамерон*, текст: Ђовани Бокачо, режија: Дејан Пројковски.
Копродукција: Народно позориште Ниш, Барски лјетопис, Градско позориште Подгорица

Декамерон (што у преводу значи *Десет дана*) сматра се једним од најзначајнијих дела италијанске и европске књижевности. Чини га збирка од 100 новела, настала од 1350. до 1353. године. Све приче су повезане једном оквирном која говори како су се седам девојака и три младића склонили од куге која је харала Фиренцом и провели 10 дана тако што је сваки дан свако испричао по једну причу.

То је средњовековни алегоријски текст, а приче су најразличитијег карактера – од еротских до трагичних. Свака прича је прожета поруком да треба уживати у сваком тренутку живота, као и критиком разних друштвених појава тог доба.

Ово велико уметничко дело, иако са елементима забавног карактера, представља важан историјски документ живота у 14. веку.

5. *Брод за лутке*, текст: Милена Марковић, режија: Ива Милошевић.

Драма Милене Марковић бави се женом у модерном друштву – женом коју живот ставља у најразличите контексте и којој намеће најразличите улоге, њеним страховима, моралним и егзистенцијалним дилемама.

Оно што је посебно занимљиво јесте да ауторка причу прича кроз бајке, односно, ликови преузети из бајки су стављени у нови контекст, па тако мењају и свој идентитет.

Драма, кроз седам инкарнација јунакиње, предочава седам метаморфоза њеног пасивног женског принципа и седам егзистенцијалних улога. Алиса, Снежана, Златокоса, Палчица, Принцеза, Марица, Вештица различите су појавности једне те исте – Жене, која пред нама разоткрива своју најдубљу интиму.

6. **Коштана**, текст: Борисав Станковић, режија: Милан Караџић
Копродукција: Народно позориште Ниш, Народно позориште Лесковац.

Коштана представља једно од најчешће играних и најрадије гледаних комада у српским позориштима. Садржи многе теме српског фолклора и патријархалних обичаја који су били присутни у касном 19. веку. Бави се сагледавањем проблема односа друштва и индивидуалности, осећања спутаности, незадовољства и неслободе појединца, које осећа у патријархалном, строго контролисаном свету.

Инспирација за лик Коштане била је Ромкиња из Врања по имени Малика, која је с оцем и братом певала по кафанама и приватним слављима, а због лепоте и шарма се прочула надалеко. Борисав Станковић у је у свом делу описао да надимак дугује "крупним очима као у кошути".

Јован Скерлић је са узбуђењем говорио да је цела Коштана тужна историја згажених срца и промашених живота. Сви ти људи много се веселе, али нико од њих није весео. У сваком од њих одиграва се вечита трагедија, стара као свет: јединка која тражи сву љубав, сву срећу, потпун, интензиван, слободан живот.

7. Радни наслов: **Кокошке**, текст: Жарко Јокановић, режија: Марко Јовичић

Урнебесна комедија о пет пријатељица, опседнутих козметичким третманима, у сталној потрази за идеалним мушкарцем, и жељом да мушкарце "преправе" и "направе" по својој мери - стално доказују да је лакше видети трн у туђем оку, него пањ у свом.

8. Радни наслов: **Прасетина на 178 начина**, текст: Александра Јовановић, режија: Јована Петровић

Текст младе драматуршкиње, који је на конкурсу Стеријиног позорја за савремени драмски текст у 2022 ушао у 5 најбољих драмских текстова, црнохуморним језиком, ликовима и ситуацијама говори о савременом тренутку у Србији. Црни хумор се, дакле, појављује као структура, али и као ауторски став, идеолошко мишљење, према тексту и од текста. *Прасетина на 178 начина* је део овога овде и сада којег живимо и због којег стрепимо и дивно се забављамо, јер шта бисмо друго.

9. **Aj, Кармела**, текст: Хосе Санџис Синистера, режија: Спасоје Ж. Миловановић

Драма чувеног шпанског писца Хосеа Санџиса Синистере, *Aj, Кармела* је прича о двоје путујућих глумаца (Кармела и Паулино) који током Шпанског грађанског рата обилазе мала насељена места и изводе своје комичне варијетете. Након што залутају на територију коју су окупирали франкисти, приморани су да одиграју представу за војнике и заробљенике који ће сутрадан бити стрељани. У емотивној и интимној причи о двоје љубавника и професионалата, шпански аутор изражава морална начела о животу и уметности, о људским правима и вредностима, поштењу и солидарности.

10. **Чаробна фрула**, либрето: Емануел Шиканедер, режија: Иван Вуковић, диригент: Дејан Савић

Копродукција: Народно позориште Ниш, Нишки симфонијски оркестар, Факултет уметности Ниш

Како посебни репертоарски ток у сарадњи са Нишким симфонијским оркестром и Факултетом уметности Ниш настављамо рад на опери, дубоко уверени да је овај вид сценске уметности неопходан граду Нишу. Ванредна посвећеност и заинтересованост како најшире публике, тако и стручне јавности, које су изазвале претходне опере (Слепи миш, Фигаро и Кармен) потврда су овог нашег уверења.

Једна од најзаводљивијих опера у историји, Чаробна фрула, настала је 1791. Творац либрета је Емануел Шиканедер, који је веома добро функционисао у сарадњи с Моцартом (поред другог његовог сталног либретисте Лоренца да Понтеа). Ово дело поседује све најбоље Моцартове особине, а непажљиви посматрач може бити заведен певљивошћу арија, првидном једноставношћу радње и ведрином која непрестано заодева садржину, заправо веома озбиљну. Ту је живописно дата галерија разноврсних ликова, који су на неки начин повезани и детерминисани трагањима за одређеним вредностима у животу, свако према својим способностима и нахочењима, тако да је ово апологија дубоко хуманих определења, и тешке, дуготрајне борбе за превласт разума над сујеверјем, једноумљем и квази-истином. Нарочиту драж и пријемчивост широкој публици обезбеђује бајковитост и велики број интернационалних мотива, познатих у усменом наслеђу читавог света.

a. **ФЕСТИВАЛ ТЕАТАР НА РАСКРШЋУ – стални фестивал**

Народно позориште Ниш, због пандемије, није могло да реализује 2. и 3. фестивал драме и позоришта балканског културног простора, такмичарског карактера, Театар на раскршћу, у установљеном термину, 11- 19. март, те је одлучено да се одрже у новом, у септембру. 4.фестивал, 2023, такође ће бити одржан у септембру, зато што се креће са изградњом Мале сцене. Планирани термин, март, према уверавању извођача биће у јеку грађевинских радова, што ће сасвим сигурно онемогућити да се фестивал одиграва у регуларним условима и пуном капацитetu.

Театар на раскршћу има за циљ афирмацију сличности и разлика културног идентитета држава и народа који деле исти простор, државе Србије и града Ниша као места раскршћа европских и светских путева, јачање међународне културне размене, промовисање позоришне уметности и стваралаца, размене идеја и позоришних пракси, и посвећен је изазовима и перспективама савременог позоришта.

Фестивал се, од 2020, одржава под покровитељством председника Републике Србије и уз подршку Министарства за културу.

Фестивал се организује уз пуну подршку градоначелника и Скупштине града Ниша, као оснивача Народног позоришта Ниш.

Октобра 2022. покренута је иницијатива да Фестивал постане Стална градска манифестација. Досадашњи програмски савет Фестивала: др Душко Љуштина, менаџер у култури, Загреб, Хрватска, Василка Бумбарова, театролошкиња, Софија, Бугарска, мр Дејан Лилић, првак Драмског театра, Скопље, Северна Македонија, Милош Латиновић, драмски писац и књижевник, Београд, Србија, др Мирослав Радоњић, театролог, Нови Сад, Србија, Драгана Сотировски, туризмолошкиња, градоначелница Ниша, мр Спасоје Ж. Миловановић, театролог, управник Народног позоришта Ниш, биће усклађен са добијањем статуса. .

Фестивалски жири доделиће награде за најбољу представу, режију, четири глумачке награде, за костимографско и сценографско остварење, за оригиналну сценску музiku, за сценски покрет, као и специјалну награду Фестивала. Осим ових, биће додељене и награда окружлог стола критике, награда новинарског жирија и награда жирија публике.

б.Репризне представе

У 2023. години на репертоару ће бити представе из претходних година:

- 1789
- Госпођа министарка
- Едмунд Кин
- Ана Карењина
- Путујуће позориште Шопаловић
- Где је нестао Хармс
- Ноћна фрајла
- Херострат
- У чије име
- Цигани лете у небо
- Сладолед
- Један Един
- Барбело
- Власт и њена опозиција
- Јабука
- Лекција
- 6.октобар
- Како вам драго
- Покојник
- Херој нације
- Игре у песку
- Хасанагиница
- Неки то воле вруће
- Деобе
- Чудо св.Георгија
- Ослобођење Скопља

в.Учешће Позоришта на фестивалима у земљи и иностранству

Фестивали су од изузетног значаја за рад Позоришта, напредовање и померање уметничких граница. Они су место сусрета, сагледавање достигнућа и препознавања развоја позоришне уметности.

У 2023. години Позориште планира учешће на следећим фестивалима:

-
- Стеријино позорје – Нови Сад,
 - Југословенски позоришни фестивал – Ужице,
 - Јоаким Вујић,
 - Јоаким Фест – Крагујевац,
 - Јоаким Интер Фест (мале сцене) – Крагујевац,

- Театар у једном дејству – Младеновац,
- Дани комедије – Јагодина,
- Нушићеви дани – Смедерево,
- Борини позоришни дани – Врање,
- Дани Зорана Радмиловића – Зајечар,
- Фестивал праизведби – Алексинац,
- Театар фест – Раковица, Београд,
- Балкан театар фест – Димитровград,
- Дани Миливоја Живановића – Пожеревац,
- Массукини дани – Велика Плана,
- Вршачка јесен – Вршац,
- Позоришни маратон – Сомбор,
- Месс – Сарајево, БиХ,
- Театар у тврђави – Смедерево,
- Тврђава театар – Чортановци,
- Позоришно пролеће – Шабац,
- Дезире фестивал – Суботица,
- Фестивал у Тивту, Црна Гора,
- Барски лјетопис – Бар, Црна Гора,
- Бутринти - Саранда, Албанија,
- Скапма – Елбасан, Албанија,
- Охридско лето – Охрид, Северна Македонија,
- Шекспир фестивал – Битољ, Северна Македонија
- Фестивал у Скопљу (Стоби и Гола Месечина) – Скопље, Северна Македонија,
- Фестивал малих сцена – Ријека, Хрватска,
- Интернационални фестивал у Адани – Турска,
- Балкански позоришни фестивал у Бурси – Турска,
- Дубровачке летње игре – Дубровник-Хрватска,
- Театар фест „Петар Кочић“ – Бања Лука, Република Српска,
- Дани сатире – Загреб, Хрватска.

Гостовања у земљи и иностранству

Планирана су бројна гостовања у земљи, у позориштима Србије, у центрима за културу и у сеоким срединама (тамо где техничке могућности дозвољавају извођење наших представа).

Од гостовања у иностранству Позориште планира следеће: Бугарска, Турска, Хрватска, Словенија, Црна Гора, Северна Македонија, Румунија, Мађарска, Босна и Херцеговина, Аустрија, Албанија, Грчка.

7. Маркетинг

У складу са маркетиншким тенденцијама новонастале глобалне ситуације, акценат ће у наредној години бити на дигиталном маркетингу и развоју социјалних мрежа. Услед све веће употребе савремених информационих технологија, фокусирање на дигитални маркетинг је од суштинске важности уколико наш театар жели да прати трендове у начину комуникације и информисања савременог друштва.

Унапређење приказаног садржаја у продукцијском сегменту, као и повећање домета видљивости, основни су циљеви које желимо постићи наредне године. Интерактивни постови на друштвеним мрежама у које укључујемо публику и на тај начин долазимо до директних информација о њиховим културним потребама. Детаљном анализом различитих коментара и мишљења развијамо програмску и репертоарску политику у складу са ставовима публике..

У 2023. години планирамо да наставимо са већ постојећим маркетиншким активностима које су показале одличне резултате, али и да креирамо нове у циљу што боље анимације, развоја и интеракције са потенцијалном публиком, као и неговањем постојеће:

– Јавно, уживо и онлајн читање драма младих аутора, драмских писаца у сарадњи са страним културним центрима, као идеја за још један пројекат у 2023. години који би нам значајно помогао у афирмацији младих уметника .

– АрТеатАрт – пројекат сталне отворене сцене на степеништу позоришта и платоу испред позоришта за период мај–октобар 2023.

Фокус програмских активности, осмишљених кроз мале форме за мањи број публике на отвореном простору у периоду од маја до краја септембра (представе, перформанси, мини-концерти, стенд ап, песниччење као нова форма читања поезије, нови циркус).

– Сами Заједно Иницијатива – представе, или делови представа у дворишту Геронтолошког центра, Клиничког центра, Дома „Душко Радовић“, креирање посебних програма за осетљиву циљну групу. Нови простор деловања у циљу развоја публике биће анимирање посебних маргинализованих група нашег становиштва и суграђана, управо оних којима је позориште из различитих разлога недоступно, као и посете руралним срединама.

– Интровертски „Театар на раскршћу“ – Међународна конференција под називом „Театар поново на раскршћу“. У раду конференције би учествовали чланови органа фестивала „Театар на раскршћу“ (жири, окружни сто критике, новинарски жири...) и гости из читавог региона. Учесници из Србије би били учесници конференције која би се одржавала у Нишу, а учесници из региона би се укључивали преко ЗООМ платформе. Читава конференција би била снимљена и презентована на сајту Народног позоришта и фестивала „Театар на раскршћу“. Форма, комбинација ЗООМ платформе за учеснике из региона и новинаре са домаћим учесницима окупљеним у Нишу.

– Посебан задатак Нишког позоришта биће одржива сарадња и развој локалних, националних и међународних односа, као и успостављање интерсекторске сарадње на свим нивоима. То подразумевају споразуми о партнериству, размени, копродукцији и раду на заједничким дугорочним пројектима. Народно позориште планира да у наредној години буде још више заступљено на културној и медијској мапи наше земље и региона

– Континуирана сарадња и партнериски односи, те мобилност уметника, размена представа, тимова, воде ка формирању позоришних асоцијација и мрежа на националном и регионалном нивоу, које би олакшале развој позоришне сцене на заједничком културном простору.

– Динамична мобилност позоришних стучњака и уметника међу позориштима значајно би утицала на јачање капацитета и развој публике.

– Заједнички проблем свих позоришта у региону, па тако и Нишког позоришта, јесте развој младе публике. У претходном периоду су покренуте многе промотивне и маркетиншке акције које су за циљ имале анимирање младе и нове публике. У наредној години ове активности би се интензивирале кроз сарадњу са цивилним сектором и Факултетом уметности у Нишу.

– Посебни пратећи програми су се показали као успешан модел промоције Позоришта и развоја публике (нпр. читања поезије уживо и сарадња са Радио Београдом 2). Слични програми би били реализовани и у наредном периоду, а они би уједно били и средство оживљавања до сада некоришћених позоришних простора, као што су фоајеи, балкон Позоришта, степениште испред улаза у Позориште, као и део плочника иза Позоришта. Ти простори су идеална места сусретања са новом публиом кроз друге уметничке програме (радионице, изложбе, промоције књига, јавна читања драма, концерти и отворени часови глуме).

– Поред коришћења нових технологија у интерактивној комуникацији са публиком, Позориште жели да се врати и на заборављени непосреднији вид односа са својом публиком и грађанима кроз организовање различитих тематских дебата, посебно организованим представама за своје комшије (неговање добрих суседских односа), кроз заједничке акције са грађанима и сличне догађаје, а све у циљу што бољег упознавања публике, лъхових потреба, навика и укуса.

– Сарадња са групом за журналистику на Филозофском факултету – позоришна критика. Циљ је да обновимо позоришну критику и мотивишимо и едукујемо младе новинаре да се озбиљно баве позоришном критиком, те тако повећамо и њену заступљеност у медијима, организовањем едукација и радионица на тему позоришне критике.

– Унапређење сајта Позоришта редизајном постојећег и увођењем онлајн резервације карата.

– Увођење програма продаје и резервације карата на билетарници у циљу унапређења прихода.

– Промена визуелног идентитета у складу са новим тенденцијама у дизајну.

– Побољшање квалитета израде аудио и видео продукције рекламиног материјала – Формирање продајног програма сувенира Позоришта у сарадњи са младим ликовним ствараоцима.

– Планирање увођења манифестације ВашАрт на Синђелићевом тргу, која би се одржавала једном годишње, септембра месеца, као увод у предстојећу сезону. Манифестација би била сајамског карактера, као својеврстан Сајам уметности и културе, умрежила би све институције културе, као и алтернативну уметничку сцену, а заједнички именитељ би им био театар. Циљ манифестације је промоција наших активности, интерактиван однос са грађанима, едукација, анимација, као и формирање нове, потенцијалне публике.

– Отворена врата Позоришта, једна од многоbroјних маркетиншких активности, показала се као најпосећенија, с обзиром на то да је Позориште у оквиру те акције претходне године посетило више од хиљаду људи. Зато планирамо да је унапредимо тако што ће поред досадашњих водича, кроз театар обилазак водити и глумци, различити уметници, архитекте и историчари.

– Повећање броја пратилаца интернет сервиса Јутјуб, као и друштвене мреже Фејсбук, Твiter и Инстаграм, који ће се свакодневним ажурирањем информација обраћати корисницима на локалном, државном, али и регионалном нивоу.

– Дневна дистрибуција различитих медијских садржаја везаних за продукцију, репертоар и активности Позоришта.

– Већа заступљеност у медијском простору у електронским и штампаним медијима, са посебним акцентом на најпосећеније интернет портале.

– Реализација акција, манифестација, пратећих програма, као и презентација свих позоришних активности у различитим облицима. Тематске акције поводом значајних датума (Дан Народног позоришта, Ноћ музеја, Ноћ позоришта).

– Увођење редовних анкета посетилаца Позоришта, као и посетилаца сајта, које ће нам помоћи да дођемо до значајних података за даљи рад, а уједно ће се на тај начин остварити и боља интеракција са публиком. Планирамо организацију онлајн анкета на друштвеним мрежама, која би помогла у креирању репертоара и премијерног програма.

– Интензивнија сарадња у виду веће присутности у реклами блоковима са ТВ кућама (РТС, Белами, ТВ Зона, НТВ, ТВ Коперникус) и са радио-станицама које емитују наше промотивне материјале (Радио Банкер, Глас радио, Бум радио, Супер радио, Сити Смарт).

– Серијал ТВ и радио емисија на Белами РТВ под називом „Са позориштем на ти“. Емисија прати рад и активности позоришта и премијерно се емитује једном месечно.

– У сарадњи са ТВ Коперникус наставак серијала „ТВ театар“, где ће се емитовати представе из претходне деценије које нису више на репертоару Позоришта. Представе су снимљене и монтиране у сарадњи са њиховом тв кућом у виду телевизијске драме и изузетног су продукцијског квалитета.

– Наставак сарадње са РТС-ом и емитовања нашег рекламијалог материјала на националној телевизији на основу уговора.

– Увођење радионица, едукативних и креативних, намењених различитим узрастима, у зависности од теме. Идеја је да позориште што више приближимо грађанима, да едукујемо будућу, младу публику, као и да негујемо постојећи.

– Формирање ВИП клуба Народног позоришта, чији чланови треба да буду најрепрезентативнији представници различитих бранши нашег града, успешни људи добре воље који подржавају уметност и препознају значај друштвене одговорности. Формирање клуба и његове активности значајно ће допринети афирмацији нашег театра и бољем позиционирању наше установе на културној мапи града.

– Сарадња са привредним субјектима. Наша идеја је и да у 2023. години Позориште што више отворимо према привредним субјектима града омогућивши им да у сарадњи са нама унапреде своје пословање.

У оквиру маркетинг службе Народног позоришта значајан сегмент чини организована продаја позоришних улазница. То подразумева организовани долазак ђака основних и средњих школа, студената, пензионера, запослених у предузећима, установама и у другим привредним и непривредним колективима у Нишу и околини.

Планирамо да у 2023. години наставимо успешну сарадњу са основним и средњим школама, али и да привучемо још већи број професора српског језика који ће анимирати своје ђаке, уз помоћ наших глумаца.

Студентима Универзитета у Нишу омогућићемо куповину улазница на још приступачнији начин, тако што ћемо у сарадњи са студентским унијама и асоцијацијама оформити сталне пунктове продаје карата на факултетима.

У 2019. години започели смо активнију сарадњу са ИТ сектором. Планирамо да већи број запослених заинтересујемо за организовани долазак у позориште.

Банке, мала приватна предузећа, „Леони“, „Џонсон Електроник“, „Јура“, су већ клијенти са којим сарађујемо, а план је да се наше активности на организованој продаји позоришних улазница унапреде.

Уколико нам епидемиолошка и економска ситуација буде дозволила, планирамо да премијерама и успешним репризним представама, Фестивалом и гостујућим представама, привучемо 30.000 гледалаца у 2023. години.

a. Хуманитарне активности

У оквиру хуманитарних активности, Позориште наставља са праксом да одређеним бројем бесплатних улазница омогући установама и удружењима гледање позоришних представа:

- Удружење самохраних мајки
- Удружење Срећна породица
- Градско удружење церебралне и дечије парализе
- Друштво за помоћ МНРО Ниш (деча ометена у развоју)
- Специјална психијатријска болница – Горња Топоница
- Удружење дистрофичара Ниш
- Дом за децу и омладину „Душко Радовић“
- Удружење студената са хендикепом
- Удружење грађана „Детелина са четири листа“
- Удружење „Заједно“
- Удружење есперантиста Ниша
- Удружење ратних војних ветерана.

б. Едукација публике

Реализација програми и пројекта са циљем да се анимира и едукује публика: тематска предавања и разговори у средњим школама и на факултетима, отворене јавне пробе позоришних представа, радионице и перформанси, акција „Отворена врата“ .

в. Едукација запослених

Континуирана професионална едукација запослених је неопходна у свим установама културе. Имплементација сваке нове стратегије и програма у области менаџмента једне установе у култури захтева и скуп специјализованих знања и вештина.

Од свих запослених у Позоришту се очекује да прате технолошке иновације, професионалне захтеве и стандарде, естетске трендове и одговарајуће теорије.

У циљу што успешнијег усавршавања својих кадрова, Позориште ће у наредном периоду радити на партнерским односима са цивилним сектором и покушаће да у значајној мери искористи све програме едукације које пружају ове невладине организације у области менаџмента у култури, на територији читаве Србије и у окружењу.

Значајан допринос ће имати и програми едукације које пружају страни културни центри у нашој земљи, тако да ће стално праћење јавних позива на семинаре, радионице и друге програме едукације, размена информација и умрежавање бити важан сегмент нашег деловања, са циљем мотивације запослених да се стално усавршавају и стичу нова знања и вештине.

Руководећи кадар

- Способност за стратешки менаџмент,
- лидерство,
- способност координације.

Уметнички сектор

- Најразличитије радионице на којима се стичу нова знања и технике глуме и позоришног израза,
- стручни семинари,
- међународне конференције,

- стручна путовања и праћење важних позоришних фестивала у земљи и иностранству,

- праћење свих најважнијих премијера у земљи и у региону.

Служба маркетинга

- Конференције, семинари и радионице у земљи који се баве следећим областима у оквиру менаџмента у култури: пројектни менаџмент, писање пројеката, фандрејзинг, менаџмент и маркетинг у установама културе, односи са јавношћу, програми анимације публике.

Технички сектор

- Програми едукације и нових вештина у сфери позоришне шминке, савременог дизајна светла, истраживања у области звука и савремене примене звука у позоришту, као и едукација видео-техничара у области нових технологија и визуелног израза.

Служба финансија

- Семинари и стални програми едукација и праћења нових информација у следећим сегментима: завршни рачун, периодични обрачуни, јавне набавке, нови прописи.

Правна служба

- Семинари, конференције, јавне расправе у области праћења нових прописа, стратешких докумената и сл.

Служба за безбедност и здравље на раду

- Стручно усавршавање из области здравља на раду и заштите од пожара.

Библиотека

- Праћење нових драмских текстова, семинари, конференције у области нових програма електронских претрага у библиотекарству. Међународна смотра библиотекара у Београду на Филозофском факултету.

За све запослене организоваће се курс енглеског језика.

8. Систематизација радних места и број извршилаца

Досадашње, као и важеће законодавство и строге одредбе о начину и броју могућег запошљавања на основу Закона о буџетском систему, бирократска оптерећења, правна недороченост, прете да у потпуности поремете рад Народног позоришта Ниш.

Као пример дајемо табеларни приказ драматичног осипања систематизованих радних места и броја извршилаца од 2008, када је први пут Влада донела Уредбу о смањењу броја извршилаца, преко 2012/13. када је донета Уредба о максималном броју запослених, до садашњег тренутка, када строга правила Закона о буџетском систему, такође ограничавају и успоравају запошљавање:

Сектор	Број стално запослених 30. 12. 2008.	Број стално запослених 30. 12. 2012.	Број стално запослених 12. 11. 2021.
Управа	2 + 1 директор (именовано лице)	1 + 1 директор (именовано лице)	1 + 1 директор (именовано лице)
Уметнички сектор	36	34	34
Технички сектор	30	31	24
Сектор обједињених послова	26	26	21
УКУПНО	95	93	80

Таква пракса преполовила је број запослених у позориштима, укинула читав низ радних места неопходних за постојање позоришне уметности, онемогућила нормално функционисање и увећала трошкове, јер су позоришта принуђена да ангажују читав низ спољних сарадника.

Да би се одржао минимум процеса рада и реализација основна делатност позоришта, припремање премијерних и извођење репризних представа, неопходно је да Народно позориште Ниш сачува важећу систематизацију, попуни упражњена радна места услед одласка радника у пензију, раскида уговора и започне измену систематизације.

Сектор	Број систематизованих радних места	Број непопуњених радних места на основу важеће систематизације	Број недостајућих радних места која захтевају измену систематизације
Управа	2 1 + 1 директор (именовано лице)	/	/
Уметнички сектор	35	3 1 Глумац 1 Инспицијент драме 1 Суфлер драме	5 1 уметнички директор 4 глумаца/глумица
Технички сектор	27	6 2 Декоратора 1 Реквизитер 1 Гардеробер 1 Дизајнер светла 1 Главни мајстор за израду декорске опреме представе	/
Сектор послова обједињених	21	2 1 Финансијско-рачуноводствени аналитичар 1 Комерцијалиста (пензија 30.12.2022.г.)	3 1 службеник јавних набавки 1 портир/чувар 1 чистачица
УКУПНО	84 84 + 1 директор (именовано лице)	11 3 ВСС 8 CCC	8 6 ВСС 2 CCC

По радним местима:

Редни број	Назив радног места	Тренутни број извршилаца на неодређено време	Број непопуњених радних места на основу важеће систематизације	Број недостајућих радних места која захтевају измену систематизације
	Помоћник директора установе културе	1	/	/

УМЕТНИЧКИ СЕКТОР

2.	Уметнички директор	/	/	1
3.	Лектор	1	/	/
4.	Глумац	24	1	4
5.	Инспицијент драме	2	1	/
6.	Суфлер драме	1	1	/
7.	Књижњичар	1	/	/
8.	Продуцент у уметности и медијима	1	/	/
9.	Организатор културних активности	2	/	/

ТЕХНИЧКИ СЕКТОР

10.	Технички директор	1	/	/
-----	-------------------	---	---	---

Служба за извођење представе

11.	Мајстор позорнице	1	/	/
12.	Декоратер	5	2	/
13.	Реквизитер	1	1	/
14.	Гардеробер	1	1	/
15.	Руководилац послова транспорта и логистике	1	/	/
16.	Возач	1	/	/

Служба расвете

17.	Дизајнер светла	1	1	/
18.	Главни расветљивач	2	/	/

Служба за опремање представе

19.	Главни мајстор за израду декорске опреме представе	/	1	/
20.	Мајстор за израду декорске опреме представе	3	/	/
21.	Мајстор за израду костимске опреме представе	2	/	/
22.	Маскер/власуљар	2	/	/

СЕКТОР ОБЈЕДИЊЕНИХ ПОСЛОВА

Служба за правне и кадровске послове

23.	Секретар установе	1	/	/
24.	Референт за правне кадровске и административне послове	1	/	/
25.	Технички секретар	1	/	/

Финансијско-рачуноводствена служба

26.	Руководилац основне организационе јединице - руководилац финансијско рачуноводствених послова	1	/	/
27.	Финансијско-рачуноводствени аналитичар	1	1	/
28.	Комерцијалиста	/ (одлазак у пензију 30.12.2022.г.)	1	/
29.	Референт јавних набавки	/	/	1

Служба маркетинга и промоције

30.	Шеф службе маркетинга и промоције – продуцент у уметности и медијима	1	/	/
31.	Организатор програма	1	/	/
32.	Продавац	2	/	/
33.	Сарадник за унапређење делатности установе културе	1	/	/
34.	Службеник за односе са јавношћу и маркетинг	1	/	/
35.	Дизајнер	1	/	/

Служба безбедности и здравље на раду и ППЗ

36.	Референт за заштиту од пожара	1	/	/
37.	Домар - мајстор одржавања	1	/	/
38.	Портир/чувар	3	/	1
39.	Чистачица	1	/	1
УКУПНО:		73	11	8

Одлив у 2022. години по различитим основима су **6** радника и то **два** радника/отказ од стране запосленог, **четири** радника/пензија од којих **један** стиче право за одлазак у пензију 30.12.2022.г.

6 радника, испуниће један од услова потребних за одлазак у пензију у току 2023. године.

Прилив у 2022. години је један радник.

С обзиром на то, да смо у представама које су на репертоару Позоришта током претходне године, ангажовали глумце по уговору о ауторском хонорару, то ће се њихово ангажовање за играње у представама наставити и у 2023. години. Планирамо и ангажовање глумаца по истом основу на новим пројектима планираним за 2023. годину. Као и до сада, прилику ћемо дати пре свега уметницима који су везани за Ниш, било као место рођења или пребивалишта.

9. Социјална давања, отпремнине, помоћи и друга примања

У складу са позитивним законским прописима и нормативним актима Позоришта, вршиће се исплата за социјална давања, отпремнине при одласку у пензију, јубиларне награде, помоћи за рођење детета, накнаде трошкова у случају смрти запосленог, члана уже породице запосленог, солидарне помоћи и других примања запослених.

С обзиром на то да смо у представама које су на репертоару Позоришта током претходне године ангажовали глумаце по уговору о ауторском хонорару, то ће се њихово ангажовање за играње у представама наставити и у 2023. години. Планирамо и ангажовање глумаца по истом основу на новим пројектима планираним за 2023. годину. Као и до сада, прилику ћемо дати пре свега уметницима који су везани за Ниш било као место рођења или пребивалишта.

10. Социјална давања, отпремнине, помоћи и друга примања

У складу са позитивним законским прописима и нормативним актима Позоришта, вршиће се исплата за социјална давања, отпремнине при одласку у пензију, јубиларне награде, помоћи за рођење детета, накнаде трошкова у случају смрти запосленог, члана уже породице запосленог, солидарне помоћи и других примања запослених.

11. Текуће поправке и одржавање зграде и опреме

Позориште у 2023. години планира да предузме читав низ акција на изградњи, поправкама и одржавању зграде и опреме.

Изградња Мале сцене

Вишедеценијски сан запослених у Позоришту и грађана Ниша о изградњи Мале сцене Народног позоришта Ниш биће реализован у 2023. Након 4 године интензивних припрема, уз пуну подршку владе Републике Србије и Министарства културе, изградња Мале сцене ће бити, према условима тендера, завршена до краја 2023. Године.

Зграда:

- усаглашавање постојеће пројектне документације за реновирање Велике сцене Народног позоришта Ниш и припремне активности на реализацији послова
- адаптација ентеријера,
- крчење канцеларија,
- глачање мермера, полирање тераца пода,
- оплемењивање ентеријера расветним телима,
- сређивање таванског простора,
- одржавање санитарних чвррова и бојлера,
- одржавање централног грејања,
- одржавање електричних инсталација,
- сређивање фоајеа,
- одржавање подстанице,
- одржавање столарско-браварске радионице,
- одржавање магацинских простора.

Опрема:

- одржавање комплетне тонске, светлосне и механичке опреме у Позоришту која се користи у функцији представа,
- санација аутоматике сценске механике,
- одржавање рачунара,
- одржавање возила,
- одржавање клима-уређаја
- одржавање столарских, кројачких и других машина,
- замена завеса на позорници
- замена патоснице.

a. Недостајући простори и опрема

Позориште у 2023. планира и покретање поступака за решавање неопходног простора и опреме за нормално функционисање:

- Фундус

Дугогодишњи проблем складиштења сценографије и костима који се користе у представама које су на репертоару Позоришта и фундуса (сценографија и костими представа које више нису на репертоару) почели смо да решавамо у 2018. години и то у сарадњи за Казнено-поправним заводом у Нишу, тако што су нам дали на коришћење простор у оквиру Завода где можемо да сместимо део сценографије.

Међутим, Позоришту су и даље неопходни адекватани простори за складиштење декора и костима.

Столарско-браварска радионица:

- набавка нових машина за обраду дрвета и израду декора (абрихтер, дихт),
- набавка грејних тела,
- замена разбијених стакла на вратима и прозорима.

Сценска опрема:

- санација подова галерија (замена дасака),
- радови на просценијуму,

- сређивање пода сцене.

Светлосна и тонска опрема:

- набавка клима-уређаја за светлосну и тонску кабину,
- набавка микрофона,
- набавка каблова и прикључака,
- набавка рефлектора.

Клима комора:

- санација командног ормара клима коморе,
- сређивање просторије у којој је смештена опрема.

Кројачница:

- реконструкција расвете у кројачници,
- ремонт и набавка нових машина.

Вешерница:

- набавка машина за прање и сушење.

Фундус гардеробе:

- израда штендера за вешање гардеробе,
- смештај костима из неиграјућих представа у нови простор.

Остало:

Набавка алата и ситног инвентара за сцену, климе, рачунске машине, микрофони, микрофони - бубице, компјутери и слично, електро-одржавање опреме, столарско-браварске радионице, и одржавање зграде.

Реконструкција расвете позоришне сале – замена сијалица.

Опрема тонске и светлосне технике је неопходна. Савремене тенденције позоришне сцене захтевају савременију технику од постојеће.

Додатне потребе сцене састоје се у реквизитерским машинама и приручном алату за мање поправке декора.

НАПОМЕНА: Набавка машина и опреме реализациваће се у складу са Планом капиталног инвестирања у нефинансијску имовину за 2023. годину.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

